

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 39 0 P 074076 25 GŽ
Zenica, 12.11.2025. godine

Kantonalni sud u Zenici, u građanskom vijeću sastavljenom od sudija: Nedeljka Mađar-Ramljak, kao predsjednica vijeća, Srećko Kokor i Indira Pašić, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Š. I. iz S., zastupan po punomoćnicima Bošnjak Berini, advokatu iz Jelaha, i Crnogorac Pavlu, advokatu iz Sarajeva, protiv tuženih: 1. Š. N., iz Z..., zastupana po punomoćniku Brkić Jasminu, advokatu iz Zenice, i 2. Š. rođ. M. F. iz T., ..., zastupana po Advokatskom društvu „Alemdar Brkić“ d.o.o. Tešanj, ul. 1. marta br. 1, Tešanj, radi utvrđenja ništavosti ugovora o poklonu, v.s. 30.001,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Tešnju broj 39 0 P 074076 24 P od 20.06.2025. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 12.11.2025. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Žalba se odbija kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđuje.

Odbija se kao neosnovan zahtjev tužene Š. N. za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.512,00 KM.

Odbija se kao neosnovan zahtjev tužene Š.F. za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.769,04 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom, stavom prvim izreke, odlučeno je kako slijedi:
„Odbija se tužbeni zahtjev tužioca kojim je tražio da se utvrdi da je ništav Ugovor o poklonu broj OPU-IP 106/2021 zaključen između Š. I. i Š. F., kao poklonodavaca i Š. N., kao poklonoprimeca, zaključen kod Jusufa Hodžića, notara iz Tešnja, čiji su predmet nekretnine upisane u posjedovni list br. 735 i ZKU 138 K.O. K. označene kao k.č. br. 212/1 „V.“ kuća i zgrada pov. 111 m², dvorište pov. 500m², oranica/njiva 4. klase pov. 1287 m², te da su tužene Š. N. i Š.F.dužne trpiti da se na osnovu ove presude u K.O. K. izvrši odgovarajuća promjena upisa tako što će se brisati upis obima prava 1/1 na gore navedenim nekretninama u posjedovnom listu br. 735 i ZKU 138 K.O. K. tužene Š. N., te će se nakon brisanja u isti posjedovni list upisati tužitelj Š. (I.) I. i Š.F. sa obimom prava od po ½ na nekretninama iz ovog utvrđenja, kao i zahtjev za naknadu troškova postupka u iznosu od 1.680,00 KM, kao neosnovan.“

Stavom drugim izreke, obavezan je tužitelj da tuženim nadoknadi troškove postupka i to prvotuženoj Š. N. u iznosu od 3.780,00 KM i drugotuženoj Š. F. u iznosu od 4.422,60 KM, sve u roku od 30 dana.

Protiv navedene presude tužitelj je blagovremeno izjavio žalbu kojom pobija prvostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da drugostepeni sud pobijanu presudu preinači na način da u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev, ili da presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

U odgovorima na žalbu, tužene su osporile nevide žalbe predlažući da se žalba odbije kao naosnovana, uz naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povredu odredaba parničnog postupka, shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), drugostepeni sud je zaključio sljedeće:

Žalba nije osnovana.

Nije osnovan prigovor povrede odredaba parničnog postupka, dat kroz navode žalbe kojima se ukazuje da provedeni dokazi nisu cijenjeni u skladu sa odredbom člana 8. Zakona o parničnom postupku. Suprotno ovim navodima, prvostepeni sud je, rješavajući po tužbenom zahtjevu tužitelja, dao ocjenu svih izvedenih dokaza koji su od odlučnog značaja, svakog zasebno i svih zajedno, pa se ne mogu prihvatiti žalbeni navodi da u pobijanoj presudi nije izvršena pravilna primjena navedene zakonske odredbe.

Suprotno žalbi, nije ostvaren ni žalbeni prigovor povrede odredaba parničnog postupka iz člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku. Naime, obrazloženje pobijane presude, počev od izlaganja zahtjeva stranaka, navoda o činjenicama na kojima su ti zahtjevi zasnovani, zatim dokaza i ocjene dokaza, te propisa na kojima je prvostepeni sud zasnovao presudu, sadrži sve one elemente koje mora da sadrži obrazloženje svake presude, a koji su pobrojani u članu 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku. Pravo na obrazloženu odluku predstavlja neodvojiv dio prava na pravično suđenje. Međutim, to ne znači i obavezu suda da detaljno odgovori na svaki argument koji stranke iznesu u postupku. Koliko će biti široka obaveza suda da u obrazloženju odluke navede razloge kojima se rukovodio pri njenom donošenju, zavisi od okolnosti i prirode svakog pojedinog slučaja (mjerilo dovoljnosti). S druge strane, razlozi navedeni u obrazloženju odluke u pravilu će se smatrati relevantnim ako jasno upućuju na to da sud nije proveo procjenu na proizvoljan način, da nije učinio neku drugu očiglednu pogrešku u prosuđivanju, pogrešno ocijenio postojanje nekog važnog faktora ili propustio razmotriti sve relevantne faktore, odnosno propustio uzeti u obzir sve činjenice i pravne elemente koji su objektivno relevantni za donošenje odluke, da nije odbio provesti dokaze koji bi doveli do drugačije odluke, itd.. Dakle, razlozi navedeni u obrazloženju odluke moraju obuhvatiti sve važne aspekte konkretnog slučaja koji su mogli uticati na konačnu odluku (mjerilo relevantnosti), a što je sve u konkretnom slučaju prvostepeni sud i ispoštovao.

Također, iz stanja spisa proizilazi da, ni u postupku kod prvostepenog suda koji je prethodio donošenju pobijane presude, a ni u samoj pobijanoj presudi nije bilo i nema nedostataka iz člana 209. stav 2. tačka 2), 3), 8), 9), 12) i 13) Zakona o parničnom postupku, a na koje nedostatke drugostepeni sud, saglasno odredbi iz člana 221. Zakona o parničnom postupku, pazi po službenoj dužnosti.

Dakle, nije ostvaren prigovor povrede odredaba postupka iz člana 209. Zakona o parničnom postupku.

Kao što nije ostvaren žalbeni razlog povrede odredaba parničnog postupka, nisu ostvareni ni žalbeni razlozi pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Sve odlučne činjenice, kako one na kojima je tužitelj zasnovao tužbeni zahtjev, tako i one na kojima su tužene zasnovala odgovore na tužbu, prvostepeni sud je potpuno i pravilno utvrdio i pravilno je primijenio materijalno pravo kada je tužbeni zahtjev odbio kao

neosnovan te odlučio kao u izreci pobijane presude. Za ovakvu svoju odluku, prvostepeni sud je dao jasne, logične i uvjerljive razloge koje, kao odgovarajuće, prihvata i drugostepeni sud.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje ništavim Ugovora o poklonu nekretnina br. OPU-IP 106/2021 od 03.02.2021. godine, te zahtjev da se u zemljišnoj knjizi i katastru nekretnina izvrši odgovarajuća promjena upisa, a sve uz naknadu troškova postupka.

Tužbu i tužbeni zahtjev tužitelj zasniva na navodima da je dana 03.02.2021. godine, pred notarom Jusufom Hodžićem, tužitelj, u svojstvu poklonodavca, zajedno sa svojom bivšom suprugom - drugotuženom Š.F., zaključio ugovor o poklonu nekretnina br. OPU-IP 106/2021 sa prvotuženom – njihovom kćerkom Š. N., da se predmet ugovora nekretnine upisane u posjedovni list br. 735 i zk.ul. br. 138 KO K., da je pobuda za zaključenje predmetnog ugovora bila prodaja predmetnih nekretnina radi lakše podjele imovine između bračnih supružnika čiji su odnosi bili trajno poremećeni, da je dogovoreno da prodaju obavi prvotužena pa je iz tih razloga ugovor i zaključen, ali da do realizacije planirane prodaje nije došlo tako da je pobuda, koja se smatra osnovom ugovora, otpala zbog čega je i predmetni ugovor ništav u smislu člana 52. Zakona o obligacionim odnosima.

Članom 7. stav 1. Zakona o parničnom postupku propisano je da su stranke dužne iznijeti sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i izvoditi dokaze kojima se utvrđuju te činjenice, dok je članom 123. stav 1. istog zakona propisano da je svaka stranka dužna dokazati činjenice na kojima zasniva svoj zahtjev.

Članom 126. ZPP-a propisano je da ako sud na osnovu ocjene izvedenih dokaza ne može sa sigurnošću utvrditi neku činjenicu, o postojanju te činjenice odlučit će primjenom pravila o teretu dokazivanja.

Iz stanja spisa, provedenih dokaza i činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda proizilazi, a što nije ni bilo sporno među parničnim strankama, da je dana 03.02.2021. godine između tužitelja Š. I. i drugotužene Š. rođ. M. F., kao poklonodavaca, i prvotužene Š. N., kao poklonoprimca, zaključen notarski obrađen Ugovor o poklonu nekretnina br. OPU-IP 106/2021. Članom 1. predmetnog Ugovora regulisano je da su predmet poklona nekretnine upisane u posjedovni list br. 735 i ZKU 138 K.O. K., označene sa k.č.br. 212/1 „V.“ kuća i zgrada pov. 111m², dvorište pov. 500m², oranica/njiva 4. klase pov. 1287m², upisane sa po 1/2 na Š. I. i Š.F.. Članom 2. Ugovora regulisano je da poklonodavci poklanjaju svojoj kćerki Š. N. nekretnine iz člana 1. ovog ugovora, a poklonoprimac sa zahvalnošću prima iste. U članu 3. Ugovora navedeno je da se predaja posjeda poklonoprimcu vrši danas, dok je članom 4. regulisano da su poklonodavci saglasni da se nekretnine iz člana 1. ovog ugovora upišu na poklonoprimca sa 1/1 u knjigama katastra i u zemljišnim knjigama na osnovu ove notarski obrađene isprave, a da se oni brišu.

Članom 52. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ br. 29/78 do 57/89, „Službeni list RBiH“ br. 2/92, 13/93 i 13/94, te „Službene novine Federacije BiH“ br. 29/03 i 42/11) propisano je da svaka ugovorna obaveza mora imati dopušten osnov.

Članom 52. ZOO-a propisano je da je ugovor ništav ako osnov ne postoji ili je nedopušten.

Izraz „osnov“ ne predstavlja „pravni osnov“ (titulus iuris), nego predstavlja glavni cilj ili svrhu ugovora (tzv. causa finalis).

Kod ugovora bez naknade, kakav je predmetni Ugovor o poklonu nekretnina, osnovom ugovora smatra se pobuda koja, kao takva, predstavlja bitan elemenat ugovora, pa ako je pobuda otpala ili se nije ostvarila, ugovor je ništav u smislu naprijed citirane odredbe člana 52. ZOO-a.

Postojanje zablude o pobudi koja je bila odlučna za preuzimanje obaveze dužan je u postupku dokazati poklonodavac (Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine br. 51 0 P 005913 10 Rev od 31.01.2012.g.)

Iz pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud tužbeni zahtjev ocijenio neosnovanim te isti u cijelosti odbio iz razloga što je zaključio da tužitelj nije dokazao da je pobuda za zaključenje predmetnog ugovora o poklonu nekretnina bila prodaja nekretnina koje su bile predmet ugovora i da je ta pobuda otpala.

Zaključak prvostepenog suda o nedokazanosti činjeničnih tvrdnji tužitelja da je pobuda za zaključenje predmetnog ugovora o poklonu nekretnina bila prodaja nekretnina koja je otpala, nije arbitran jer mu je prethodila ocjena svih izvedenih dokaza na način propisan odredbom člana 8. Zakona o parničnom postupku. Naime, da bi određena činjenica mogla biti smatrana dokazanom mora postojati ubijedenost suda u njenu istinitost. Ovo ne podrazumijeva apsolutnu sigurnost kojom se u potpunosti isključuje mogućnost suprotnog već se radi o stepenu vjerovatnosti kojom se otklanja svaka razumna sumnja. Razumna sumnja u pogledu tačnosti tvrdnji tužitelja da je pobuda za zaključenje predmetnog ugovora o poklonu nekretnina bila prodaja nekretnina koje su bile predmet ugovora i da je ta pobuda otpala, nije otklonjena.

Iz stanja spisa proizilazi da su u dokaznom postupku saslušani tužitelj i tužene u svojstvu parničnih stranaka, te su, po prijedlogu tužitelja, u svojstvu svjedoka saslušani Đ. Z. i Đ. M..

Iz zapisnika sa ročišta za glavnu raspravu, održanog dana 11.03.2025. godine, proizilazi da je tužitelj, u svom iskazu datom u svojstvu parnične stranke, između ostalog izjavio da je postojala namjera da se ova nekretnina proda, da su oni imali kupce, ali kad god se ko pojavio F. se protivila toj prodaji, da je zato on sa kćerkom postigao dogovor, tačnije ona (misli na kćerku – prvotuženu) je sama predložila da on svoj suvlasnički dio prepíše na nju pa se onda majka ne bi mogla protiviti, a on sa Fatimom nije imao kontakt niti dogovor u vezi zaključenja ovog ugovora već je s njom razgovarala kćerka, te da on ne zna da li je bilo pokušaja da se proda ova nekretnina nakon zaključenja ugovora je ga o tome niko nije obavijestio. Prvotužena Š. N. je, u svom iskazu datom u svojstvu parnične strane, između ostalog izjavila da je pravi razlog zaključenja ugovora o poklonu bio to taj što je zaključenju ugovora prethodio jedan događaj, a to je da su se njeni roditelji posvađali kojom prilikom je otac napustio majku i otišao kod amidže u Sarajevo. Kad je ona (misli na sebe) došla u posjetu majci, pozvala je amidžu da vidi o čemu se radi i da pokuša da ih pomiri, a amidža joj je rekao da je uslov da se otac vrati taj da nekretninu, koja je predmet ugovora, otac i majka prepíšu na nju. Majci je prenijela to što joj je amidža rekao, nakon čega su ona, njen sin i majka otišli u Sarajevo, razgovarali sa I. i dogovorili zaključenje ugovora. Ovo je bio razlog zbog koga je došlo do zaključenja ugovora, a nije bilo govora o bilo kakvoj prodaji, niti je ona prodavala ovu nekretninu, a to što je otac u svom iskazu spominjao da se kuća prodavala odnosi se na period od prije možda i 20 godina kada su oni bili u dugovima. Drugotužena Š. F. je, u svom iskazu datom u svojstvu parnične stranke, između ostalog izjavila da su ona i tužitelj finansijski obezbijeđeni jer su oboje radili u inostranstvu, dok njihova kćerka nije ostvarila bilo kakvo stambeno obezbjeđenje. Zbog toga je ona (misli na sebe) više puta razgovarala sa tužiteljem da predmetnu nekretninu prepíšu na kćerku kako bi se njihova kćerka obezbijedila. Zato su se i odlučili na zaključenje ovog ugovora i tom prilikom nije bilo govora o bilo kakvoj prodaji ove nekretnine od strane kćerke. Svjedok Đ. Z. je, između ostalog izjavio da mu je I. rekao da se sa N. dogovorio da se ova nekretnina prepíše na N., da bi je ona na taj način lakše prodala, te da su mu N. i I. rekli da je ovo jedini način da se nekretnina proda i riješi N. stambeno pitanje, a I. mu je uvijek govorio da mu je da bar N. stambeno obezbijedi. Nije bio (misli na sebe) neposredni učesnik dogovora oko zaključenja ovog ugovora, a poslije mu je I. rekao da su zaključili ugovor. Odgovarajući na pitanje suda, svjedok je izjavio da je nakon zaključenja ugovora N. oglašavala prodaju predmetne nekretnine tako što je na istoj nekretnini

bio okačen oglas „na prodaju“ okrenut prema magistralnoj cesti. Svjedok Đ. M. je, između ostalog izjavio da mu je I. jednom prilikom rekao da se dogovorio sa kćerkom da se ova nekretnina prepiše na kćerku radi njene dalje prodaje i podjele novca, a on (misli na sebe) nikada nije razgovarao sa F.o razlozima za zaključenje predmetnog ugovora. Zna da je na kući bila tabla na kojoj se oglašavala prodaja, ali to je bilo prije zaključenja ugovora, a poslije zaključenja ugovora nije bilo table niti je on čuo da je N. prodavala ovu nekretninu.

Samo na osnovu ovakvih iskaza tužitelja i svjedoka Đ.Z. i Đ.M., a radi se o svjedocima koji saznanja u vezi zaključenja predmetnog ugovora o poklonu imaju samo na osnovu onoga što su im je prenio tužitelj, i to iskaza koji, ne samo da su međusobno u određenom dijelu kontradiktorni (tužitelj izjavljuje da ne zna da li je bilo pokušaja da se proda ova nekretnina nakon zaključenja ugovora, svjedok Đ. Z. izjavljuje nakon zaključenja ugovora N. oglašavala prodaju predmetne nekretnine tako što je na istoj nekretnini bio okačen oglas „na prodaju“ okrenut prema magistralnoj cesti, dok svjedok Đ. M. izjavljuje da je na kući bila tabla na kojoj se oglašavala prodaja, ali to je bilo prije zaključenja ugovora, a poslije zaključenja ugovora nije bilo table niti je on čuo da je N. prodavala ovu nekretninu), te iskaza koji, ne samo da nisu potvrđeni nijednim drugim provedenim dokazom, nego su isti potpuno u suprotnosti sa iskazima tuženih, nikako se, sa stepenom vjerovatnosti kojom se otklanja svaka razumna sumnja, ne može zaključiti da je pobuda za zaključenje predmetnog ugovora o poklonu nekretnina bila prodaja nekretnina koje su bile predmet ugovora i da je ta pobuda otpala.

Dakle, pravilno je prvostepeni sud postupio kada je u cijelosti odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan. Shodno navedenom se i svi navodi žalbe kojim žalitelj, kroz tvrdnje da je pobuda za zaključenje predmetnog ugovora bila prodaja nekretnina, pokazuju neosnovanim.

Tačno je da prvostepena presuda u svom uvodu ne sadrži sve elemente iz člana 191. stav 2. Zakona o parničnom postupku, odnosno ne sadrži adrese parničnih stranaka. Međutim ovaj nedostatak nije od uticaja na pravilnost i zakonitost pobijane odluke.

Članom 53. stav 3. Zakona o parničnom postupku propisano je da ako je tužitelj u tužbi naveo pravni osnov, sud nije vezan uz njega. To znači da sud nije vezan tužiteljevom pravnom ocjenom činjeničnog stanja, već je dužan da mu pruži pravnu zaštitu u okviru postavljenog tužbenog zahtjeva, u onom obimu u kom to, s obzirom na činjenične navode, omogućuju propisi materijalnog prava. Dakle, sud o tužbenom zahtjevu odlučuje primjenom materijalnog prava na osnovu činjenica koje ispita i utvrdi, a na kojima se zasniva tužbeni zahtjev. Sud je vezan za životni događaj, koji predstavlja činjenični osnov tužbenog zahtjeva, ali je ovlašten i dužan da o osnovanosti tužbenog zahtjeva, na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, odluči primjenom pravila za koje on smatra da je mjerodavno za konkretan slučaj, nezavisno o tome da li je tužitelj i kako kvalifikovao pravni osnov svog tužbenog zahtjeva.

U konkretnom slučaju tužitelj je tužbeni zahtjev zasnovao na tvrdnji da je pobuda za zaključenje predmetnog ugovora bila prodaja predmetnih nekretnina, te je i provodio dokaze u pravcu dokazivanja samo te svoje činjenične tvrdnje, a o tužbenom zahtjevu sud je i odlučio na temelju činjeničnog stanja utvrđenog ocjenom, kako svih provedenih dokaza tako i svih navoda koje je tužitelj iznio u toku prvostepenog postupka. Shodno tome ne stoje ni svi ostali navodi žalbe koji, ne samo da predstavljaju pozivanje žalitelja na druge pravne osnove na koje se uopšte nije pozivao u toku prvostepenog postupka, nego isti, u svojoj suštini predstavljaju i iznošenje novih činjenica, a što, shodno odredbi člana 207. stav 1. ZPP-a, nije dozvoljeno.

Dakle, žalbeni razlozi, iz kojih tužitelj pobija presudu prvostepenog suda, nisu ostvareni, jer je prvostepeni sud odlučno činjenično stanje pravilno i potpuno utvrdio i na tako utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo, a nisu ostvareni ni razlozi na koje

drugostepeni sud, shodno odredbi iz člana 221. Zakona o parničnom postupku, pazi po službenoj dužnosti.

Na osnovu iznesenog, odlučeno je kao u stavu prvom izreke ove presude, primjenom odredbe iz člana 226. Zakona o parničnom postupku.

Zahtjevi tuženih za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu (prvotužene u iznosu od 1.512,00 KM, a drugotužene u iznosu od 1.769,04 KM), odbijeni su iz razloga što ove procesne radnje nisu bile potrebne radi vođenja ove parnice, pa je primjenom članova 387. stav 1. i 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku odlučeno kao u stavu drugom i trećem izreke ove presude.

Predsjednica vijeća
Nedeljka Mađar-Ramljak